

BS/76/2013

**SPOŁECZNY STOSUNEK
DO GAZU ŁUPKOWEGO**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Do końca roku mają się zakończyć prace nad tzw. ustawą łupkową. Zielone światło dla eksploatacji gazu łupkowego dał szef polskiego rządu Donald Tusk. W ostatnich dniach również unijni przywódcy powiedzieli „tak” energii z łupków. W trakcie majowego szczytu Rady Europejskiej zwrócono uwagę na potrzebę dywersyfikacji zawartości „koszyków energetycznych”. Antidotum na wysokie ceny energii ma być mądre wykorzystanie jej lokalnych źródeł. W tym kontekście szczególne nadzieje pokłada się w zasobach gazu łupkowego.

Niewiele wcześniej, w drugiej połowie marca, dobiegły końca internetowe konsultacje w sprawie rozwoju niekonwencjonalnych paliw kopalnych w Europie. Swoją opinię na ten temat mogli wyrazić wszyscy zainteresowani – pytania ankiety przetłumaczono na dwadzieścia trzy języki Unii Europejskiej. Metodologia badania wzbudziła jednak wiele kontrowersji.

W majowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków o ich stosunek do eksploatacji rodzimych złóż gazu łupkowego. Co pozostało po „łupkowej euforii” z 2011 roku? W jakim kierunku ewoluuje społeczny stosunek do tej sprawy?

CZY WYDOBYWAĆ?

Cztery piąte badanych (78%) opowiada się za wydobywaniem gazu łupkowego w Polsce, a tylko nieliczni (7%) są temu przeciwni. Od 2011 roku zmniejszyła się grupa respondentów niemających wyrobionej opinii na ten temat (o 8 punktów, do 15%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (276) przeprowadzono w dniach 9–15 maja 2013 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

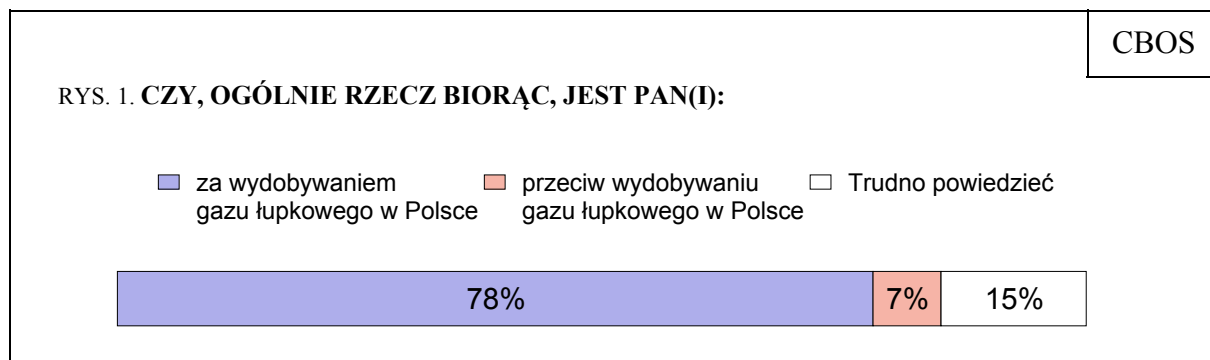

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i):	Odpowiedzi respondentów według terminów badań	
	VIII 2011	V 2013
	w procentach	
– za wydobywaniem gazu łupkowego w Polsce	73	78
– przeciw wydobywaniu gazu łupkowego w Polsce	4	7
Trudno powiedzieć	23	15

W ciągu ostatnich dwóch lat przybyło osób przeciwnych eksploatacji złóż zlokalizowanych w pobliżu miejsca ich zamieszkania (o 6 punktów, do 27%). Mimo to nadal przeważają respondenci deklarujący poparcie dla takiego pomysłu (59%).

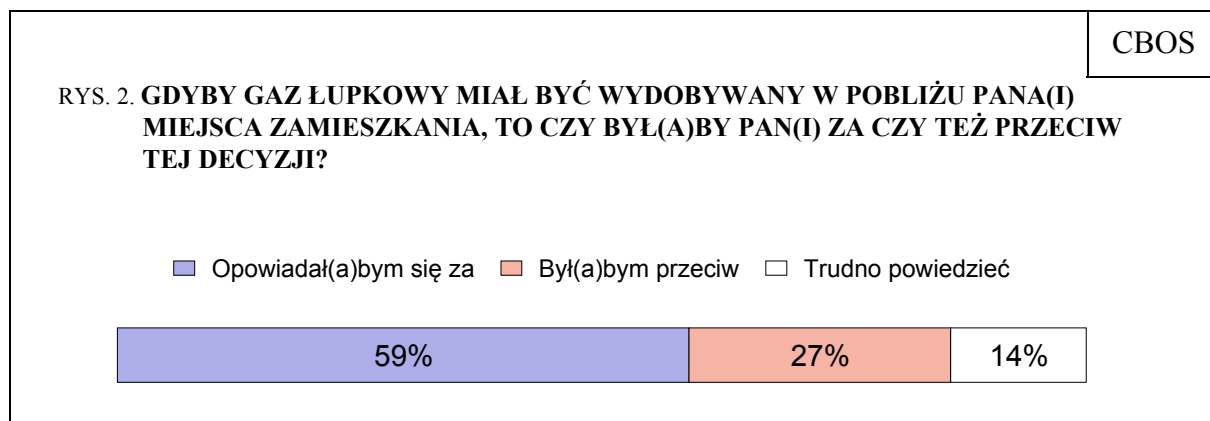

Tabela 2

Gdyby gaz łupkowy miał być wydobywany w pobliżu Pana(i) miejsca zamieszkania, to czy był(a)by Pan(i) za czy też przeciw tej decyzji?	Odpowiedzi respondentów według terminów badań	
	VIII 2011	V 2013
	w procentach	
Opowiadał(a)bym się za	56	59
Był(a)bym przeciw	21	27
Trudno powiedzieć	23	14

W grupach socjodemograficznych bardziej przychylni wydobywaniu gazu łupkowego są ankietowani lepiej wykształceni, mieszkańcy ośrodków miejskich oraz mężczyźni. Mniejszy entuzjazm na ogół wiąże się z większym niezdecydowaniem – słabsze rozeznanie w tych sprawach mają kobiety, badani gorzej wykształceni, respondenci relatywnie młodszy oraz najstarsi. Co interesujące, ponadprzeciętnie wysoki odsetek przeciwników eksploatacji złóż w pobliżu miejsca zamieszkania respondentów odnotowujemy wśród osób najmłodszych, mających 18–24 lata (40%) – zob. tabele aneksowe.

OCENY

Cztery piąte badanych (82%) uważa, że wydobywanie gazu łupkowego zwiększyłoby bezpieczeństwo energetyczne Polski, co najmniej częściowo uniezależniając nasz kraj od dostaw surowców z zagranicy. W ocenie dwóch trzecich ankietowanych (66%) eksploatacja złóż gazu łupkowego byłaby też opłacalna – jego cena nie przewyższyłaby kosztów ponoszonych przy zakupie surowców od dostawców zewnętrznych.

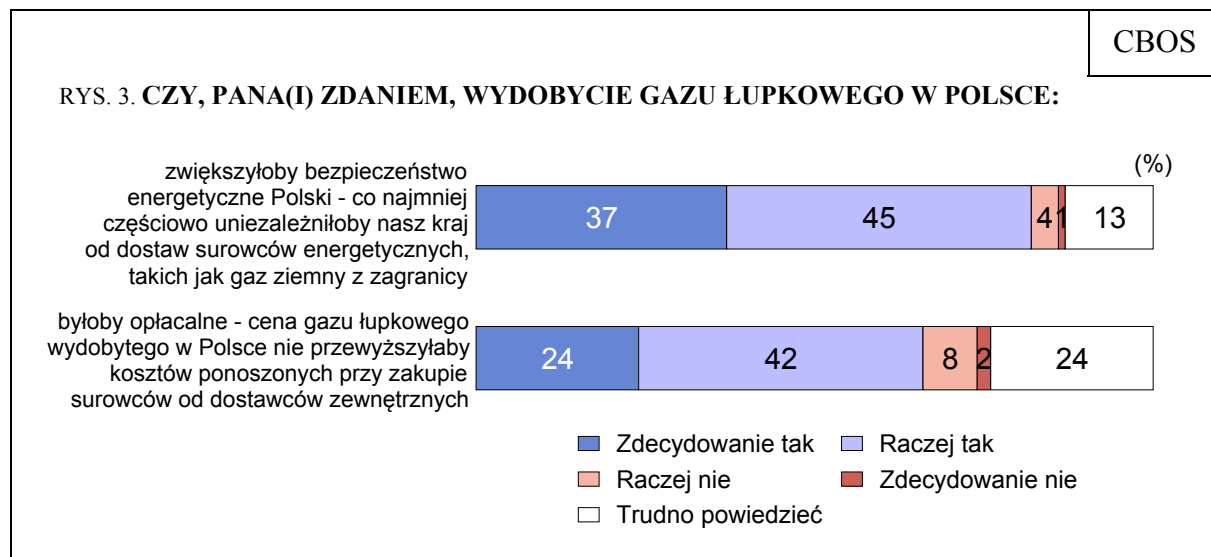

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, wydobycie gazu łupkowego w Polsce:	Odpowiedzi respondentów według terminów badań					
	VIII 2011			V 2013		
	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć
	w procentach					
– zwiększyłyby bezpieczeństwo energetyczne Polski – co najmniej częściowo uniezależniłyby nasz kraj od dostaw surowców energetycznych, takich jak gaz ziemny z zagranicy	80	3	17	82	5	13
– byłyby opłacalne – cena gazu łupkowego wydobytego w Polsce nie przewyższyłaby kosztów ponoszonych przy zakupie surowców od dostawców zewnętrznych	67	6	27	66	10	24

* Połączono odpowiedzi „zdecydowanie” i „raczej”

W społeczeństwie umocniło się przekonanie, że wydobycie gazu łupkowego jest bezpieczne dla środowiska naturalnego – obecnie pogląd taki wyraża 51% Polaków, o 8 punktów więcej niż w 2011 roku. Jednocześnie zwiększył się odsetek osób obawiających się jego wpływu na zdrowie ludzi (o 6 punktów, do 19%). W dalszym ciągu duża grupa respondentów nie potrafi ocenić zagrożeń wynikających z eksploatacji złóż tego niekonwencjonalnego surowca.

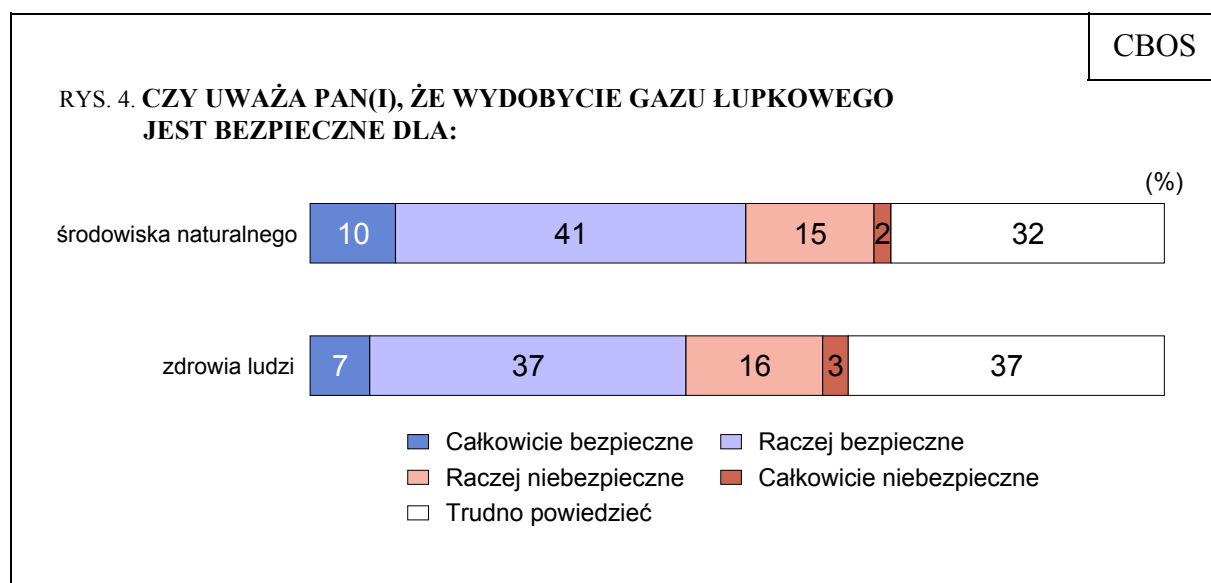

Tabela 4

Czy uważa Pan(i), że wydobycie gazu łupkowego jest bezpieczne dla:	Odpowiedzi respondentów według terminów badań					
	VIII 2011			V 2013		
	Bezpieczne*	Niebezpieczne*	Trudno powiedzieć	Bezpieczne*	Niebezpieczne*	Trudno powiedzieć
	w procentach					
– środowiska naturalnego	43	16	41	51	17	32
– zdrowia ludzi	42	13	45	44	19	37

* Połączono odpowiedzi „całkowicie” i „raczej”

★

★

★

Spółeczny stosunek do eksploatacji złóż gazu łupkowego powoli się krystalizuje. W ciągu ostatnich dwóch lat wzrosła (już wcześniej duża) aprobata wykorzystania rodzimych pokładów tego surowca. Zwolennicy wydobywania gazu z łupków stanowią obecnie cztery piąte ankietowanych. Bilans szans i zagrożeń związanych z rozwojem nowej gałęzi energetyki nie jest jednak jednoznaczny. Polacy są wprawdzie optymistami co do ekonomicznych skutków pozyskiwania niekonwencjonalnego surowca, jednak dużą niepewność budzi bezpieczeństwo tego procesu. Mimo upływu czasu poziom poinformowania o konsekwencjach wydobywania gazu łupkowego pozostaje niedostateczny.

Opracowała
Natalia HIPSZ